

років
Незалежності
України

ЛІТЕРАТУРНІ ДЖЕРЕЛА КИЇВЩИНИ

Київ 2021

УДК 821.161.2'06-1-3(082)
Л64

Л64 Літературні джерела Київщини : антологія. Київ :
Видавництво Ліра-К, 2021. 888 с.

«Літературні джерела Київщини» – це унікальна за своїм наповненням книга, в якій одночасно презентують свої твори 54 члени Київської обласної організації Національної спілки письменників України. Вона видана до 30-річчя Незалежності України як своєрідний внесок літераторів Київщини в розбудову нашої держави. Творчий простір поетів, прозаїків, гумористів, публіцистів даного видання дивує не тільки широтою діапазону літературних жанрів авторів, а й багатогранністю образного наповнення їхніх творів. Тисячі яскравих думок наших земляків залишаться у спадок нашим сучасникам та нащадкам як своєрідний місток між минулим, сучасним та майбутнім.

Книга розрахована на широке коло читачів.

УДК 821.161.2'06-1-3(082)

ISBN 978-617-520-141-1

© Київська обласна
державна адміністрація, 2021
© Видавництво Ліра-К, 2021

ДО ЧИТАЧА

Київщина – неймовірно талановитий регіон. У нас проживає безліч літературних митців. Це визнаний факт, і ми цим пишаємось.

Наші поети, прозаїки, гумористи та публіцисти в своїх творчих доробках якнайкраще відображають багатогранність мистецької сфери області. Більш того, їх творчість стала серйозним вкладом у розбудову української держави, адже за допомогою слова вони відстоювали нашу свободу та демократичність.

Тож на знак поваги та з нагоди 30-ї річниці Незалежності України в нас виникла ідея зібрати твори сучасних професійних літераторів Київщини в одній книзі. До співпраці долучилась Київська обласна організація Національної спілки письменників України, і зараз Ви тримаєте перед собою результат нашої роботи.

«Літературні джерела Київщини» – це унікальна збірка, яка захоплює широким діапазоном літературних жанрів. Кожний твір наповнений багатогранністю образного мислення і глибокими сенсами.

Окрім цього, у книзі опубліковані історії і самих літераторів. У кожного з них – насичене творче життя. І Ви самі можете зараз у цьому переконатись.

Дякую всім авторам Київщини за розвиток регіональної культурної сфери. Безумовно, це складна робота, яка потребує багато сил. Саме тому щиро бажаю підтримки, визнання та насаги на творчій ниві.

*З повагою
та найщирішими привітаннями
Василь Володін,
голова Київської обласної
державної адміністрації*

**ЛІТЕРАТУРНІ
ДЖЕРЕЛА
КИЇВЩИНИ**

*Антологія
Київської обласної організації
національної спілки письменників України*

ЮРІЙ БАБЕНКО

Поет, прозаїк, музикант, композитор

Бабенко Юрій Йосипович народився 9 грудня 1967 року у селі Борова Фастівського району Київської області. У 1985 році закінчив Спеціалізовану школу-інтернат для слабкозорих дітей та Боярську музичну школу (клас баяна), у 1989 році – Київське державне музичне училище імені Р.М. Глієра, у 1995 році – Національну музичну академію України імені П. І. Чайковського (Київ), у 1999-ому – асистентура-стажування при ній. Викладає сольфеджіо та композицію в школі мистецтв міста у Боярській дитячій школі мистецтв.

Автор поетичних збірок «Сміється яблуками сад» (2009), «Дніпра Руть» (2011), «У передчутті Океану», збірника фортепіанних творів для дітей «Невимушено» (обидві – у 2017-ому).

Друкувався в багатьох альманахах літоб'єднання «Радосинь» НСПУ: «Сонячна мальвія» (2007), «Радосинь-20» (2012), «Радосинь-23» (2015), «Радосинь» (2017); у збірнику сучасної християнської поезії «Ангели. Деревя. Люди» (2013), у збірці Друга світова війна в сучасній документальній прозі «Бути людиною» (2017), в журналі «Дзвін» №12 (2017), у збірці Людмили Кравченко «Безкінечна мить. Бесконечное мгновение» (переклади сучасних українських поетів російською) (2018), в газеті «Літературна Україна» №16 (2018), в районній пресі та ін.

Неодноразовий переможець конкурсу «Поетичний рушник» (місто Обухів), а також лауреат конкурсу «Поетична зима» (місто Біла Церква, 2011р.), лауреат Боярського міського мистецького фестивалю імені Володимира Самійленка «Українська піч» (поезія), 2017р., лауреат фестивалю творчості інвалідів «Неспокій серця» в номінації «Літературна творчість» (поезія), 2017р., лауреат літературної премії «Радосинь» НСПУ в номінації «Проза» за книгу «У передчутті Океану», 2017р., Міжнародного літературного конкурсу «Бути людиною» у номінації «Документалістика», спеціальної премія за оповідання «То грім гримить», 2018р.

Нагороджений обласною музичною премією за 2012 рік.
 Одружений, має двох доньок і сина.
 Член НСПУ з 2014 року, Національної спілки композиторів України
 з 1996-го та літературного об'єднання «Радосинь» НСПУ.

ЯРОШІВКА ВОСЕНИ

Колише вітер сірі комиші,
 Зітхає, наче флейта, тихше й тихше,
 Холодну темну воду ледь колише.
 Сльотаво, сутінково й на душі.
 Вже відшуміло в нашому коші,
 Лиш осінь тут химерні вірші пише,
 А ще... Колише вітер комиші,
 Зітхає, наче флейта, тихше й тихше.
 Посивіли й мої товариші.
 Ірпінь тече поволі в сонну тишу.
 Під серцем десь дрібна тривога-миша
 Шкрябне зненацька. Глянеш – ні душі.
 Колише вітер сірі комиші.

МУЗИКА

Крилаті струни – сонячні мости,
 Де звуки стрілись у дзвінкому герці.
 Нуртує вітер нерви в чарі терцій,
 Потоки лле ясної повноти.
 Лади жадають лоскітливих пальців.
 Крилаті струни – сонячні мости –
 Потоками ясної повноти
 Втамують смуток в урагані сальси.
 Покличуть раптом золоту зорю
 Лади жадані, лоскітливі пальці
 Втамують смуток в урагані сальси,
 І я дотла в гармонії згорю.
 Де звуки стрілись у дзвінкому герці,
 Покличе легіт золоту зорю,
 І я дотла в гармонії згорю.
 Нуртує вітер, нерви в чарі терцій.

* * *

Планета Осінь – жовтий сум загус,
 Десь дотліває зірка вереснева,
 Її згубило вмить сузір'я Лева,
 За так під ноги кинуло комусь.
 А невгомонний вітер-листочок
 Оголені розгойдує дерева.
 Планета Осінь – жовтий сум загус,
 Десь дотліває зірка вереснева.
 Всміхнувся дуб у золотавий вус,
 І сутінь навсібіч повзе непевна,
 Сяйнула зірка якось тихо й ревно –
 Й на серці стало тепло так чомусь,
 А всюди осінь, жовтий сум загус.

* * *

Стікає потайки лукавий час,
 Накреслює, щораз, нові канони.
 І наш закон – безглузді перегони,
 Калейдоскоп царів, народів, рас.
 О плинне! Рівня пан і свинопас –
 Оба за міражами мчать до скону.
 Стікає потайки лукавий час,
 Накреслює щораз нові канони.
 Кує хвилина гріш. А хто ж із нас
 Бодай секунду заховав у схрони?
 Купці? Скопці? Коханці? Фараони?
 Минають доби масок і гримас.
 Стікає потайки лукавий час.

* * *

Регоче сонце. Сардонічна спека.
 Напівпритомне марення імлі.
 Якби ж ці трави й чагарі могли
 Не йти в жаску вогнепоклонну Мекку.
 Стомився день. Коли ж, нарешті, смеркне?
 Спинився час. Хоч ремствувай, хоч моли.

Регоче сонце. Сардонічна спека.
Напівпритомне марення імлі.
Десь там, за горизонтами, далеко
Глибокі грози вкрадливо гули.
У хаосі молитви і хули
Гаряча тиша лиш зітхає злегка.
Регоче сонце. Сардонічна спека.

* * *

Поллеться в порожнечу жовтий джаз,
Хай лиш прочистить горло саксофон.
Прониже раптом, защемить півтон
І зіркою в п'їтьмі розтане враз.
Безумно спалахнув терпкий екстаз,
Гаряча склянка чаю і лимон.
І ллеться в порожнечу жовтий джаз,
Хрипке прочистив горло саксофон.
Легкі пасажі, водограї фраз,
Із вокалізом вітру в унісон
Зіткали цей п'янкий оксюморон,
Загублених у снах нічних оаз.
Пролився в порожнечу жовтий джаз.

* * *

О світе суций, сонячно-солоний!
Хто у трудах не страдник – той не жив.
Упийся-звідай повну чашу див,
Непізнаним життя мене й до скону,
Як беручкі, окрилені долоні
Ти в полудень гарячий не струдив.
О світе суций, сонячно-солоний!
Хто у трудах не страдник – той не жив.
Шорстке колосся – плід земного лона –
Серпа жадає, мов пустеля злив.
Як солодко запагне після жнив
І коровай, і кров із винограда.
О світе суций, сонячно-солоний!

* * *

Візьміть у руки скрипку, Віолетто,
 Запрошує у зиму вас Вівальді.
 Де заметілі, де холодні Альпи,
 Де густо сутеніють фіолети.
 Й пронизливих вітрів натхненна стрета
 Над чистотою крижаної смальти.
 Візьміть у руки скрипку, Віолетто,
 Запрошує у зиму Вас Вівальді.
 Дива. Стихії лагідно-всевладні
 Наш затишок сховали у заметах.
 Ясна свіча, бокали з аморетто,
 Рожеві квіти знудились. А й справді,
 Візьміть у руки скрипку, Віолетто.

СЕЛО

Якось до рідні нежданим гостем
 Я прибився. Там журба й мороз.
 Душі перелякані колгоспом
 Полонив гіркий анабіоз.
 Безгрошів'я, клопоти старечі,
 Скарги чую: «Краще вже тюрма».
 Воля впала, мов зима на плечі.
 Є раби, погоничів катма.

СТЕП

Степ – як море. Сонце зизим оком
 Прозирає обшир – не змигне,
 Лиш імла наснитись ненароком,
 Та самотня птаха промайне.
 Скільки болю, скільки крові й поту
 За віки всотала ця земля.
 Навкруги – вселенський диво-спокій.
 Часом залетять вітри здаля.
 Зупинися, сину, подивись,
 Буду степом цим і я колись.

ЦИГАНСЬКИЙ ТАНЕЦЬ

Все мерехтить. Циганська заметіль,
Хмільна, строката мла перед очима,
Скороминуща, грішна, невиситима,
Зринає стогін птахою.Звідкіль?
У круговерті ритмів диких рим
Струна і голос тужать неvigойно,
Зметнула ніч вогнисту юпку щойно,
Сльозу змішала з чимось несвятим.

МОРЕ

Мріє вітрило про пісню солоного вітру,
Сонячні сплески і полиск мінливих дзеркал.
Тайна живої безодні збентежено гіркне
В трепеті вуст, і задумливий тане причал.
Чуєте? Крики тривожні сполоханих чайок,
Ніби відлуння зеленої зваби глибин.
Лиш далечінь, зачарована втомуою, знає:
Там острови заколисує ультрамарин.

* * *

З колосся сходять зорі молоді,
Стинає долі серп густе колосся.
Терпкі вітри голосять – ще ж не осінь!
Ще голос не зів'яв од холодів!
Молюсь, перебираю чотки днів.
У світі, видно, здавна повелосся:
З колосся сходять зорі молоді,
Стинає долі серп густе колосся.
Ще опадє жура важких плодів
І пізню стежку стиглі зорі зросять,
Та по стерні бреду за овид босо,
Бо тут земля, як хліб, і тут – мій дім.
З колосся сходять зорі молоді.

СТЕП

Ще батько-степ колись мене покличе,
 У свій квітучий трав'яний едем,
 Де враз пекучий зануртує щем,
 Лиш туга долину війне в обличчя.
 Та ще й козацький не забуде звичай –
 Старий гультяй пригостить кулішем.
 Широкий степ колись мене покличе,
 У вій квітучий трав'яний едем.
 І з луку пугач глухо скрикне тричі,
 Татарські стріли сипонуть дощем,
 Козак Мамай на кобзі під кушем
 Заграє щось натхненно, таємничо.
 Ще батько-степ колись мене покличе.

ІВАН І РОЖЕВІ ОКУЛЯРИ

Вдягнув Іван рожеві окуляри –
 Повеселіли дім, шосе, базари.
 Десь узялися двоє забіяк –
 Рожеве скельце вибили за так.
 Іван папером дірку затулив,
 І знову «по-рожевому» зажив.

СУТІНКОВА ОРДА

Поїзд Москва – Владивосток

Поїзд летів крізь ніч по Транссибірській магістралі. За вікнами вагону пропливали осяяні вогнями вокзали зі скла та бетону, стрімкі, дещо схожі на колони, хмарочоси, вікна-світляки житлових багатоповерхівок. Часом колеса гуркотіли по мостах через надзвичайно широкі ріки та яруги. Траплялося, що наш освітлений електрикою ковчег поглинала майже непроглядна пільма. І тоді складалося враження, що крім оцього замкнутого простору з його дивакуватими пасажирами, у світі немає нічого і нікого.

Мій сусід – молодий афро-американець – якось боязко, тривожно поглядав у чорну глибину вікна, ніби щомиті чекаючи звідти вибуху прадавнього хаосу, ладного поглинути все живе у цій металевій коробці. Розмова не клеїлась. Я ліг подрімати.

Сон у поїзді – поняття досить умовне. Кожний поштовх, кожне гальмування змушувало інстинктивно хапатися за ремінці чи сітки, призначені для рушників та інших дрібничок.

Між полицями, де марно намагалися заснути мандрівники, постійно сновигали торговці з різноманітним крамом і голосно рекламували свій товар. Придбати можна було майже все – від гарячої бараболі до порції гашишу чи набоїв для пістолету Макарова.

Десь між Сарматовим та Мамедівкою поїзд різко загальмував і зупинився. Я не втримався і боляче вдарився рукою об світло-сірий пластиковий стіл. За вікнами почулися постріли. Група вершників шалено мчала вздовж залізничного полотна. Хаос ночі таки ввірвався в нашу беззахисно-тендітну видимість. Брязкіт розбитого скла, несамовитий жіночий лемент, брудна лайка просто знищили хиткий ілюзорний світ, що чотири доби тому став нашою реальністю.

Абдурахманівка

Все. Більше не існувало ні Торонто, ні Парижу, ні навіть поїзда, який нещодавно мчав Транссибірською магістраллю. Після кількадечного переходу хащами і бездоріжжям ми, вкрай виснажені, дійшли-таки до якогось хутора, одначе оточеного широким глибочезним ровом, наповненим жовтуватою водою. Доволі переконливий земляний вал тільки посилював упевненість, що це не просто поселення, а фортеця.

Та в середині поясу безпеки стояли темні, перекошені, а подекуди й напівзруйновані комори і житлові будинки. Деякі з них зяяли дверними проймами і вибитими шибками.

Галаслива дітлашня, що збіглася звідусіль, почала шпурляти в нас кавалками грязюки і дрібними камінцями. Та наші захопники миттю розігнали їх.

На просторій площі перед величезним будинком, у якому теж були відсутні двері, ми були залишені самі на себе. Більше нами не цікавився ніхто. Похитуючись від втоми, я наблизився до будівлі і зазирнув усередину. «Заходь, америкос,» – почувся хрипкуватий бас отамана місцевих бандитів Абдурахманіча. Раніше я вже намагався пояснити, що є громадянином Канади, а не Сполучених Штатів, одначе це виявилось за межею їхнього розуміння.

З невеликих напівтемних сіней повіяло сирістю, зате далі на мене чекала доволі простора і світла кімната, в якій галасувало п'ятеро чи шестеро різномастих дітей. Якось одразу кинулась в око чорношкіра дівчинка років семи, що репетувала: «Васько, ти відкусив у мого цукрового коника задню ногу. Мені ж його татко з самого Холуйська привіз!» В ту ж мить на зубах вертлявої білявки гучно захрустіла кониковаголова. Так, тутужезмалечкувикорінювалидрібновласницькі інстинкти.

